

การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล
(CIPPA MODEL) กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ*

A Comparison of Capability in Critical Thinking of Matthayom Sueksa Four
Students between Studying with CIPPA MODEL Learning Management
and Tradition Learning Management

ณัฐทยา เจริญวงศ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) (3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล(CIPPA MODEL) กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

** นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หมายเหตุ : คำสำคัญ (Key Word) ได้แก่ (1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (2) การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) (3) การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

Abstract

This research has set up three main objectives namely; (1) To compare a capability in critical thinking of Matthayom Sueksa Four students between studying with CIPPA Model learning management and Traditional learning management; (2) To compare a capability in critical thinking of Matthayom Sueksa Four students before and after using CIPPA Model learning management; (3) To compare a capability in critical thinking of Matthayom Sueksa Four students before and after using Traditional learning management. The findings of this study are summarized as follows;

1. A capability in critical thinking of Matthayom Sueksa Four students who study with CIPPA Model learning management is greater than Traditional leaning management, as the statistical significance of .05;
2. A capability in critical thinking of Matthayom Sueksa Four students after adapting CIPPA Model learning management is greater than before adapting, as the statistical significance of .05;
3. A capability in critical thinking of Matthayom Sueksa Four students after adapting Traditional learning management is greater than before adapting, as the statistical significance of .05.

บทนำ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการคิดวิเคราะห์ ในรายวิชา ท 31101 และ ท 31102 ภาษาไทยพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีปัญหาในการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการคิดวิเคราะห์ ซึ่งหลักการคิดวิเคราะห์มีเนื้อหาไม่มาก แต่ยากต่อการทำความเข้าใจของนักเรียน สังเกตได้จากการปฏิบัติกิจกรรม อาทิ การทำใบงาน นักเรียนไม่สามารถตอบคำถามที่เป็นการวิเคราะห์จากการอ่านวรรณคดีได้ เช่น ลักษณะนิสัยของตัวละคร จดมุ่งหมายของผู้แต่ง ข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องอื่นๆที่ต้องใช้การคิดวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่ครูยกตัวอย่าง นักเรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ทำให้นักเรียนไม่สามารถได้รับสาระความรู้

จากกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ ส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งไม่ใช่เพียงรายวิชาภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงรายวิชาอื่นๆ ที่ส่วนใหญ่มีกระบวนการที่เน้นการคิดวิเคราะห์ด้วย

จากปัญหาและเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะหาวิธีการสอนหรือนวัตกรรมที่จะช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น รูปแบบหนึ่งที่สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ชิปปา (CIPPA MODEL) ซึ่ง ประกอบด้วยกิจกรรม 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ / หรือการแสดงผลงาน ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ ขั้นตอนแต่ละขั้นตอน ช่วยให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมหลากหลาย ที่มีลักษณะให้ผู้เรียนได้มีการเคลื่อนไหวทางกาย ทางสติปัญญา และทางอารมณ์ อย่างเหมาะสม อันช่วยให้ผู้เรียนต้นตัว (Active) สามารถรับรู้และเรียนรู้ได้อย่างดี จึงกล่าวได้ว่า ขั้นตอนทั้ง 6 มีคุณสมบัติตามหลักชิปปา (CIPPA) ส่วนขั้นตอนที่ 7 เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application) จึงทำให้รูปแบบนี้มีคุณสมบัติครบตามหลักชิปปา (CIPPA) (ทิสนา แยมมณี : 2548)

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยวิธีสอนตามรูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว น่าจะเป็นวิธีที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ ผู้วิจัยจึงนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว มาใช้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล(CIPPA MODEL) กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL)
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) สูงกว่าการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 404 คน จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สมุทรปราการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สมุทรปราการ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากคะแนนทดสอบด้านการคิดวิเคราะห์ และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายแบบจับสลาก (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ห้อง 4/9 เป็น กลุ่มทดลอง ห้อง 4/10 เป็นกลุ่มควบคุม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็น
 - 1.1 การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL)
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นและสามารถนำไปใช้ในการเรียนทุกรายวิชา
2. เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูภาษาไทยทุกระดับชั้น ในการสอนคิดวิเคราะห์ ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ซิปปา (CIPPA MODEL)

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) กับ การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ความหมายของการคิดวิเคราะห์ ทิศนา ขัมมณี และคณะ (2544, หน้า 76) ได้ให้ความหมายว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การแยกข้อมูลหรือภาพรวมของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็น ส่วนย่อย ๆ แล้วจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้เข้าใจ และเห็นความสัมพันธ์ของข้อมูล

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ Bloom (1976 อ้างถึงใน ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ 2552, หน้า 16-19) ได้กล่าวถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 3 ด้านดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญหรือเนื้อหาของสิ่งต่างๆ (analysis of element) เป็นความสามารถในการแยกแยะได้ว่าสิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด ประกอบด้วย
2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (analysis of relationship) เป็นการค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ว่า มีอะไรสัมพันธ์กัน สัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน ได้แก่ วิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ วิเคราะห์ขั้นตอนความสัมพันธ์ วิเคราะห์จุดประสงค์และวิธีการ วิเคราะห์สาเหตุและผล และ วิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปอุปมาอุปไมย
3. การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ (analysis of organizational principles) หมายถึง การค้นหาโครงสร้างระบบ เรียงราว สิ่งของและการทำงานต่าง ๆ ว่า สิ่งเหล่านั้นดำรงอยู่ได้ในสภาพเช่นนั้นเนื่องจากอะไร มีอะไรเป็นแกนหลัก มีหลักการอย่างไร มีเทคนิคอะไรหรือยึดถือคติใด มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยงการคิดวิเคราะห์หลักการ

การจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล ทิศนา ขัมมณี (2545) รองศาสตราจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พัฒนารูปแบบชิปปาขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้ใช้แนวคิดทางการศึกษาต่างๆ ได้แก่ 1) แนวคิดการสร้างความรู้ 2) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ทิศนา ขัมมณี (2555, หน้า 282-284) ได้เสนอกระบวนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบชิปปา ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นนี้เป็นการดึงความรู้เดิมของผู้เรียนในเรื่องที่จะเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อม ซึ่งผู้สอนอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย

ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นนี้เป็นการแสวงหาข้อมูลความรู้ใหม่ของจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ซึ่งครูอาจจัดเตรียมมาให้ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำ เพื่อให้ผู้เรียนไปแสวงหาก็คได้

ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่กับความรู้เดิมขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจกับข้อมูล/ความรู้ที่หามาได้ผู้เรียนจะต้องสร้างความหมายของข้อมูล/ประสบการณ์ใหม่ ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเอง

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนอาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตน รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ความเข้าใจของตนเองแก่ผู้อื่น

ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นนี้เป็นขั้นสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่และจัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระเบียบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย

ขั้นที่ 6 การปฏิบัติและ/หรือการแสดงผลงาน ขั้นนี้เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นรับรู้ ขั้นนี้จะเป็นขั้นปฏิบัติและมีการแสดงผลงานที่ปฏิบัติด้วย

ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ ขั้นนี้เป็นขั้นของการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการนำความรู้ความเข้าใจของตนไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความชำนาญการความเข้าใจความสามารถในการแก้ปัญหา

การจัดการเรียนรู้แบบปกติ วรรณิ ภิรมย์คำ (2546, หน้า 77) ได้สรุปความหมายของการสอนแบบปกติไว้ว่า หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยยึดแนวการสอนตามคู่มือครู ที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ แบบบรรยายและการใช้สื่อประกอบการสอนเป็นส่วนใหญ่

ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2533, หน้า 11) ได้ระบุวิธีสอนแบบปกติไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ขั้นนำ ครูใช้คำถามหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน และดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้มาอยู่ที่การสอนและพร้อมที่จะเริ่มเรียน
2. ขั้นสอน ครูดำเนินการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ในเนื้อหาโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในการสอนนั้นอาจใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปราย บทบาทสมมุติสถานการณ์จำลอง การแสดงละคร เพื่อช่วยให้การสอนน่าสนใจ และเร้าความสนใจของนักเรียน

3. ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น และเห็นความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้ว

4. ขั้นวัดผลและประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ทำให้ครูทราบว่า นักเรียนได้เรียนไปมากน้อยเพียงใด โดยการทดสอบและการทำแบบฝึกหัด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทิพย์สุคนธ์ นิลปักย์ (2554, หน้า 76) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนโมเดลชิปปา มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 สอดคล้องกับ พรสุดา อินทร์สาน (2554, หน้า 78) ได้ศึกษาผลการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยจากการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกันคิดประกอบเทคนิคชิปปาโมเดลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน และ ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้นในระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 76.79

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ Randomized control group Pretest Posttest design โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL)
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง โดยให้นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน
2. ดำเนินการสอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มกลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) และกลุ่มควบคุม สอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ โดยใช้เนื้อหาเดียวกันและระยะเวลาในการสอนเท่ากัน คือ กลุ่มละ 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง แต่ใช้การจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

3. ดำเนินการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับก่อนเรียนแล้วตรวจให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน ด้วยวิธีสอนตามรูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL) กับวิธีสอนแบบปกติ วิเคราะห์ผลโดยการ วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่า (t – test) แบบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มอิสระต่อกัน (Independent)
2. เปรียบเทียบผลความสามารถก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ทำสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบ ที่ (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent)

ผลการวิจัย

1. ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการ เรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการ จัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05
3. ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วย การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลจากการค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วย การจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ที่พัฒนาขึ้นโดย ทิศนา แคมมณี (2547, หน้า 282) มีลำดับขั้นการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา เริ่มต้น ด้วย 1) ขันทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นที่ให้นักเรียนได้รำลึกถึงความรู้ที่มีอยู่ว่าตนเองรู้อะไรอยู่แล้ว

ตามแนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ 2) ค้นหาความรู้ใหม่ จากแหล่งข้อมูลครูได้ จัดเตรียมมาให้หรือแหล่งข้อมูลอื่นๆ ครูมีหน้าที่ให้คำแนะนำ และคอยช่วยเหลือเมื่อนักเรียน เรียกร้อง ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการสร้างสรรค้ความรู้ 3) ทำความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่และ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ตามแนวคิดการถ่ายโอนความรู้ 4) ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม แนวคิดกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ 5) ขั้นสรุปและจัดระเบียบ ความรู้ ตามแนวคิดการเรียนรู้กระบวนการ 6) ขั้นปฏิบัติหรือแสดงผลงาน เป็นขั้นที่นักเรียนนำ ความรู้ที่ได้ไปฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ ช่วยส่งเสริมให้ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการ นำเสนอหรือแสดงผลงาน 7) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อเพิ่มความชำนาญความเข้าใจความสามารถ ในการแก้ปัญหา ดังผลการวิจัยของ สุภาพ เวหา (2548, หน้า 90) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องคำควบ กล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปา ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนที่สอนแบบ ชิปปาสูงกว่านักเรียนที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตรงกับผลการวิจัยของ สุชาติา ชันเชื้อ (2550, หน้า 61) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่องมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนรูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL) กับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอน รูปแบบชิปปาสูงกว่าการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ผลการวิจัยของวิลาวัณย์ คุนาเอก (2553, หน้า 99) ได้วิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องอักษรนำ ระหว่างการใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปากับการสอนปกติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปามีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่ากับนักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 แสดงให้เห็น ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชิปปาสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยตามปกติ

ผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เพราะการจัดการเรียนรู้ แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ฝึกให้นักเรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เพื่อเรียนรู้ ด้วยตนเองจนเกิดองค์ความรู้ สามารถสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้ได้หลากหลาย เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายอยู่เสมอทำให้เกิดการตื่นตัวไปกับการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ทำให้เป็นประโยชน์ในการเรียน นำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองต่อไป

2. ผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 และ 3 ผู้วิจัยได้อภิปรายประเด็นต่างๆดังนี้ นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) มีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา โมเดล (CIPPA MODEL) เริ่มต้นจากการใช้ความรู้เดิมที่นักเรียนมีเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถในการสรุปความจากข้อความสั้นๆ เป็นความรู้เดิมที่นักเรียนทบทวนก่อนสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับหลักการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ เพื่อวิเคราะห์เรื่องที่ครูเตรียมให้ ทั้งนิทาน บทความ เพลง พระบรมราโชวาท และบทร้อยกรอง เมื่อมีความเข้าใจมากขึ้นแล้วนักเรียนยังได้นำสิ่งที่เรียนรู้ใหม่เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับกลุ่มเพื่อเป็นการตรวจสอบการวิเคราะห์เรื่องที่กำหนด โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มเป็นการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ทั้งยังช่วยแบ่งปันความรู้ที่มีให้กับกลุ่มจึงทำให้กลุ่มมีความรู้มากขึ้น หลังจากนั้นนักเรียนจะต้องสรุปและจัดระเบียบความรู้นั้นเป็นคำตอบที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง เพื่อนำไปใช้ในการแสดงผลงาน และท้ายที่สุดนักเรียนได้นำความรู้จากการวิเคราะห์เรื่องไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และความรู้ที่เกิดขึ้นมีความคงทน สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้ต่อไปได้ ดังที่ทิพย์สุคนธ์ นิลปักย์ (2554, หน้า 76) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนโมเดลซิปปา มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ตรงกับผลการศึกษาของพรสุดา อินทร์สาน (2554, หน้า 78) ได้ศึกษาผลการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยจากการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกันคิดประกอบเทคนิคซิปปาโมเดลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน และ ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้นในระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 76.79

สำหรับนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบปกตินั้น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป ครูเป็นผู้เตรียมศึกษาหาความรู้ในเรื่องที่จะสอนจากตำราแบบเรียนหรือหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ แล้ว รวบรวมเรื่องราวทั้งหมดมาถ่ายทอดให้นักเรียนด้วยการบรรยาย การบอก การใช้สื่อประกอบการสอน ในแต่ละขั้นสามารถสอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ซึ่งครูและนักเรียนจะร่วมกันอภิปรายซักถาม ตลอดจนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่อง สื่อ

ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ บทอ่าน ใบความรู้ ใบงาน เหมือนกับกลุ่มทดลอง การจัดการเรียนรู้แบบปกติจึงสามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ สามารถใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ได้เช่นเดียวกัน

ผลการวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 แบบ มีการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียน และมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย กิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจทำให้นักเรียนมีความตื่นตัวในการเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงขึ้นมาก ทำให้กระตุ้นความสนใจของนักเรียนทำให้บรรยากาศในการเรียนน่าสนใจ ส่งผลให้ให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูต้องอธิบายขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 แบบ เพื่อนักเรียนจะเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน

2. ครูควรออกแบบกิจกรรมและสื่อการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียน มีความกระตือรือร้น และสนุกสนานในการเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ครูควรนำการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ไปใช้ในการศึกษาการคิดในลักษณะอื่นๆ เช่น การคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

2. ครูควรนำการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาโมเดล (CIPPA MODEL) ไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดเป็นทักษะการคิดวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ

คำขอบคุณ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกท่านที่ได้มอบความรู้ และอบรมสั่งสอน ทำให้เป็นผู้มีความรู้และคุณธรรมเหมาะสมกับการเป็นครูที่ดี ผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้รับทั้งหมดนี้ไปใช้ในการพัฒนานักเรียน ให้ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2533). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
ลาดพร้าว.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2552). *การคิดวิเคราะห์ เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทคนิคปริ้นท์ตั้ง.
ทิพย์สุดันท์ นิลปักษ์. (2554). *ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทิสนา แยมมณี. (2542). *การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โมเดลชิปปา
(CIPPA MODEL)*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา แยมมณี. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดอมาสเตอร์ กรู๊ป แมนเนจเม้น.
- ทิสนา แยมมณี. (2548). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบชิปปา (CIPPA MODEL)*.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- ทิสนา แยมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรสุดา อินทร์สาน. (2554). *ผลการอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทยจากการใช้กิจกรรมกลุ่มร่วมกันคิด
ประกอบเทคนิคชิปปาโมเดลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรรณิ ภิรมย์คำ. (2546). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง
คำและหน้าที่ของคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิลาวัณย์ อุณาเอก. (2553). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องอักษรนำ ระหว่างการใช้
รูปแบบการสอนแบบชิปปากับการสอนปกติ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุชาดา ชันเชื้อ. (2554). *การเปรียบเทียบผลการเรียนเรื่องมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนตามรูปแบบชิปปา (Cippa
model) กับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สุภาพ เวหา. (2548). *ผลการจัดการเรียนรู้เรื่องคำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้
รูปแบบการสอนแบบชิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.